

Ordföranden har ordet
Med Radiosymfonikerna i Wien
Blomstedt på kärt besök
Att lämna sitt favoritlag
Kalendarium för hösten 2023
Dvořák i Barocksalen
Vad händer efter sommaren?

Radiosymfonikernas och Radiokörens Vänförening

Pär Trehörning	ordförande	ptrehorning@gmail.com	070-5137529
Agneta Söderman	vice ordförande	soderman.agneta@gmail.com	070-8660565
Stefan Birksjö	kassör	stefan.birksjo@affarskraft.se	076-0299898
Hans-Erik Hallin	sekreterare	mediekommunikation@yahoo.se	070-7311838
Ragnar Hult	ledamot	hultragnar@gmail.com	076-3653685
Ulf Leopoldson	ledamot	ulf@leopoldson.se	070-9134300
Per Lindvall	ledamot	perlindvall@icloud.com	070-3717593
Peter af Petersens	ledamot	peterafpetersens@gmail.com	070-6666718
Barbro Wallin	ledamot	barbro@bawallco.se	070-6623500
Johan Pejler	repr. för kören	johan.pejler@sr.se	
vakant	repr. för orkestern		
Kristina Westman	repr. för Berwaldhallen	kristina.westman@sr.se	070-7841809
Valberedningen	vakant		
Revisorer	Lena Cronwall Morén	lena.cronwall@outlook.com	073-5649078
	Christina Strandberg	christina@csekonomi.se	070-5919295

Berwaldbladet

Agneta Söderman	redaktör
Ragnar Hult	layout
Pär Trehörning	ansvarig utgivare

E-post vanforeningenrskv@gmail.com

Vänföreningen har inte längre telefonsvarare. Kontakta oss via vår e-postadress.

Postadress RSKV, Berwaldhallen, 105 10 Stockholm

Webbsida www.berwaldhallen.se/vanforeningenrskv

Facebook www.facebook.com/vanforeningenrskv

Instagram www.instagram.com/vanforeningenrskv

Plusgiro 16 08 82-7 Radiosymfonikernas och Radiokörens vänförening

Medlemsavgift

Enskild medlem 250:- kr

Två personer på samma adress 400:- kr

Halv avgift för musiker och korister som varit anställda vid Berwaldhallen

Medlemsnålen: 50:-

Vänföreningen tar tacksamt emot penninggåvor till Olof Rydbeck's och Vänföreningens fond ur vilken föreningen årligen delar ut stipendier till musiker och korister i Sveriges Radios Symfoniorkester respektive Radiokören. Sätt in ditt bidrag på föreningens plusgirokonto 16 08 82-7 och ange att gåvan är till fonden

Ordföranden har ordet

Vad får kulturen kosta? Och får den vara ifred från politisk klåfingrighet?

BBC Singers, den brittiska motsvarigheten till Radiokören, är tillfälligt räddad mot nedläggning efter protester och andra förslag till besparingar.

Österrikiska radions symfoniorkester RSO, motsvarigheten till Radiosymfonikerna, hotades också av nedläggning. Protesterna blev skarpa, en "barbarisk handling" som chefen för konserthuset i Wien uttryckte saken. Men nu har statssekreterare Andrea Mayer förklarat att RSO är och kommer att förbli en oersättlig del av den österrikiska musikscenen" och att orkestern enligt henne därmed ska finnas kvar.

I Gävle vill Sverigedemokraterna lägga ned Gävle Symfoniorkester, en besparing på 27 miljoner kronor. Pengarna ska gå till socialnämnden, omvårdnadsnämnden och tekniska nämnden.

Och partiledaren Jimmie Åkesson gjorde tydligt i Sveriges Radios lördagsintervju (29 april i år) att "de folkvalda ska ha ett inflytande över vilken typ av kultur som ska finansieras skatte-mässigt ... man sätter ramarna men man måste ändå kunna diskutera var gränsen för de ramarna ska gå någonstans".

Efter decennier av politiskt ointresse har nu Statens Fastighetsverk fått i uppdrag att ta fram ett underlag för en renovering av Kungliga Operan. Men "åtgärderna i projektet får inte medföra att den befintliga byggnadsvolymen ökar annat än i ringa omfattning", som det står i uppdraget. Operans VD Fredrik Lindgren är inte helt glad över

Foto Privat

den begränsningen, då han är oroad över arbetsmiljön och Operans konstnärliga nivå om man inte får större lokalyta.

Och även om nu BBC Singers och RSO, åtminstone tillfälligt, fått välsignelse att fortsätta att sjunga och spela, får ofta kulturen stå tillbaka i tider med stigande matpriser, höga räntor och dyra drivmedel. Det kan jag förstå. Men jag tycker det är sorgligt att det är så tyst från andra politiker.

Detta trots att just utövande kulturarbetare med risk för eget liv historiskt sett ofta stått i förtruppen för att försvara yttrandefrihet och demokrati. Men lika ofta är de som ropar, protesterar och kämpar för överlevnad endast de direkt drabbade. Och ska sanningen fram är varken operahuset, symfoniorkestrer eller körsångare på professionell nivå särskilt politiskt sexiga, som termen lyder.

Ni politiker, ni kommer att sakna musiken och upplevelsen när operadikena, estraderna och gradängerna gapar tomma. Men då är det för sent.

Pär Trehörning

Herbert Blomstedt på kärt besök

Foto Ragnar Hult

Hedersdirigenten och hedersmedlemmen i Vänföreningen Herbert Blomstedt möttes av applåder från Vänföreningens medlemmar då Berwalds andra symfoni "Capricieuse" och Schuberts sjätte symfoni stod på programmet.

– De här två verken känner nästan ingen människa till, säger Herbert. På sedvanligt sätt kunde vi höra Herbert från dirigentpulten av och till mer eller mindre sjunga fram hur det ska spelas och taktas. – Det är en svensk aria, säger Herbert till orkestern om den andra satsen i Berwalds andra symfoni.

I pausen berättar Herbert Blomstedt för oss att han inte spelat Berwalds andra symfoni förrän till för bara två månader sedan. Han har undvikit den eftersom det inte finns något fullständigt partitur. Strax efter Berwalds död försvann partituret och har aldrig återfunnits. Det som finns

kvar är en skiss daterad 18 juni 1842 där instrumentation och annat finns angivet men några förbindelse-noter har fått läggas till. Till vår stora glädje har Herbert nu åtagit sig uppdraget att spela in Berwalds alla fyra symfonier med Gewandhausorkestern i Leipzig.

– Jag är benägen att hålla med om att den andra symfonin är den bästa. Den är väldigt mångsidig och originell. Första satsen är oerhört komplicerad även om det inte låter så, men när man lyssnar analytiskt och framförallt ser partituret så märker man att det är mycket intrikat. Det verkliga värdet kommer först när man har hört den några gånger. Andra satsen börjar och slutar oerhört vackert och är enkel och lättsmält utan att vara banal, och det är en konst i sig. Det är fullständigt genialisk musik. Sista satsen är verkligen effektiv i sina återkommande takter i olika dynamik. Man får tänka på att Berwald också var en violinvirtuos, en svensk Paganini under sina tidigare år.

– Jag spelade Berwald med Berlinerfilharmonikerna för ett par år sedan och det var en enorm succé. De hade aldrig hört något liknande. Berwald bodde 12 år i Berlin men hade ingen framgång som komponist. Han fick försörja sig på att arbeta på ett ortopediskt institut.

120 medlemmar hade slutit upp för att se och höra Herbert Blomstedt repetera – och komma och berätta om musiken för oss. Pär Trehörning intervjuade.

Om Schuberts sjätte symfoni berättar Herbert att på partituret står det i överskriften "Grosse Sinfonie". Även om vissa skulle kalla den liten för att den inte är så lång är det en storartad symfoni, menar Herbert Blomstedt, i förhållande till exempelvis femte symfonin som är kammarmusik i jämförelse.

– Jag tycker den har blivit lite missaktad och det ligger i min natur att vilja korrigerar det där. Det är som popmusik i sista satsen, precis som i Berwalds final. Det är lite parodi på Rossini. Det är ingen skam att försöka vara lite lättsam.

Vi längtar redan efter att Herbert ska komma tillbaka till Berwaldhallen igen och han finns ju på programmet även nästa vår!

Foto Per Lindvall

Per Lindvall

Konsertplaneringen i Berwaldhallen

Radiosymfonikerna och Radiokören har två nya planeringschefer, Matthieu Lescure respektive Helene Stureborg. De samarbetar nära, men har samtidigt lite olika sätt att ta fram repertoar, dirigenter och solister.

Framförhållningen för både orkestern och kören ligger på drygt två år. Säsongen 2023–2024 är helt klar och säsongen därpå planerad till nästan hälften. Dessutom blickar man redan mot säsongen 2025–2026. I augusti 2025 slutar Daniel Harding som chefsdirigent efter 18 år, vilket är en mycket lång tid för en chefsdirigent.

Det kommer att påverka valet av gästdirigenter de kommande åren. Det blir lite av att testa vem som skulle kunna bli en ny chefsdirigent, ett arbete som kan ta några år.

– Faktiskt är det så att det vi pratar mest om i programrådet är valet av gästdirigenter, förklarar Matthieu. Orkestermedlemmarna har naturligtvis uppfattningar om tidigare dirigenter. Det måste finnas en kemi mellan orkestern och den som står på pulsten och när det fungerar då är det magiskt.

Till sin hjälp har Matthieu en lista med drygt 30 namn som han kan plocka från.

– Så många, inflikar Helene. Vilken lyx! Vi har det svårare, det är alltid färre kördirigenter att välja bland.

Helene Stureborg är alltid med under början av repetitionerna för att skapa sig en bild av hur en gästdirigent arbetar med kören, hur koristerna reagerar på instuderingen, hur de pratar i pauserna. Om de känner sig beredda att göra konserten.

– Ibland hör och ser jag att det inte

Foto Bo Söderström

Matthieu Lescure, planeringschef orkester

hade skadat med mer repetitionstid konstaterar Helene.

Eftersom Radiosymfonikerna ger fler konserter än Radiokören hinner Matthieu inte lyssna på alla repetitioner.

– Men jag lyssnar alltid en stund under första repetitionen med en ny dirigent, säger han. Det är viktigt, då får jag en viss uppfattning om hur dirigenten arbetar.

Radiokören fyller 100 år 2025 och det påverkar de kommande två årens repertoar.

– Vi planerar nu flera turnéer med kören runt om i landet och börjar i Kiruna nu i vår, förklarar Helene Stureborg. Det blir ett samarbete med P2 i Sveriges Radio men också med de lokala stationerna genom P4-kanalen.

Både orkestern och kören har var sitt programråd som träffas en gång i månaden. I råden sitter bland annat musiker respektive korister, producer, personal från musikbiblioteket, planeringscheferna och cheferna för programproduktionen.

Programrådet för Radiokören bollar idéer och har ett slags "skelett" med verk kören har gjort tidigare tillsammans med den standardrepertoar som emanerar från Eric Ericson-tiden.

– Samtidigt måste vi hitta program som publiken kan ta till sig, förklarar Helene. Det kan vara både lätta och svåra verk. Vi ska också ta fram verk

Foto Bo Söderström

Helene Stureborg, planeringschef kör

av kvinnliga tonsättare och ha en blandning av bra texter och bra musik. Radiokören ska dessutom under våren och hösten 2023 spela in svensk körmusik på grammofonbolaget BIS. Det blir ett slags motsvarighet till de legendariska inspelningarna "Europäische Chormusik aus fünf Jahrhunderten" och "Virtuose Chormusik" som Radiokören gjorde med Eric Ericson 1971 och 1977 på EMI.

Som redan nämnts är dirigenterna det stora samtalsämnet i orkesterns programråd. Och även om Daniel Harding är konstnärlig ledare för Radiosymfonikerna sitter han inte i programrådet.

– Men naturligtvis tar vi hänsyn till vad Harding vill spela, vilket påverkar

hur repertoaren kommer att se ut, förklarar Matthieu. Vi lägger ett slags pussel där vi får ta hänsyn till vad gästdirigenter vill spela, vad orkestern vill spela och vilken struktur vi vill ha på utbudet. Och antalet kvinnliga dirigenter ökar.

Allt är inte klart när det gäller säsongen 2024–2025 men programrådet funderar på att arbeta med olika teman, bland annat kvinnliga tonsättare.

Berwaldhallen och även Studio 2 samarbetar med Sveriges Radio och musikkanalen P2, bland annat genom att alla fredagskonserter i Berwaldhallen direktsänds.

– Vi bestämmer själva över programmen, förklarar Matthieu och Helene, men ibland producerar P2 eller SVT egna konserter och då sätter de repertoaren.

Samarbetet fungerar bra och man tipsar varandra om olika program, när någon tonsättare har något jubileum och andra finesser.

Slutligen, varför spelas det så lite svensk musik, framför allt med Radiosymfonikerna? – Jag tycker absolut att vi ska framföra svenska verk, inte minst på turnéer, säger Helene. Och i exempelvis Tyskland är både Franz Berwald och Allan Pettersson stora och dem vill publiken höra. Det är svårare i södra Europa. Men ett svenskt verk som extranummer vore roligt.

Turnéer kan inte finansieras med de medel Radiokören och Berwaldhallen får från Sveriges Radio. Men hur en turné går till får vi återkomma till i en annan artikel.

Pär Trehörning

Med karta och kompass genom alplandskap

En kväll i februari fick vi möjlighet att fördjupa oss i ett konsertprogram som Radiosymfonikerna framförde flera gånger under våren – två kvällar i februari, en i mars i Berwaldhallen och dessutom under turnén i mars till anrika konserthuset Musikverein i Wien. Det var Schumanns Nachtlied för kör, hans musik till Byrons versdrama Manfred samt Richard Strauss storslagna Eine Alpensinfonie. Professorn i musikvetenskap vid Stockholms Universitet, Joakim Tillman presenterade dessa lite ovanliga verk för en engagerad skara medlemmar i Studio 2 i Radiohuset.

Tillman berättade initierat om tillkomsten av dessa verk, hur de var uppbyggda och lite om hur de bedömts av eftervärlden. Han spelade upp talrika videoavsnitt av musiken och förtydligade med eget spel på flygeln så att vi verkligen fick klara föreställningar om hur kompositörerna arbetat fram verken.

Vi fick följa Schumanns skildring av den dramatiska romantiska hjälten Manfreds väg som ensam skuldbelagd sörjare genom inre kamp och lidande till det oundvikliga slutet återgivet med skiftande musikformer: Ouvertyr, körer och melodramer – musik som

Foto Sören Andersson / Stockholms Universitet

ackompanjerade talat recitativ. Richard Strauss överdådigt orkestrerade symfoniartade tondikt Alpsymfonin beskriver en delvis självupplevd bergsbestigning under en dag genom skogar och ångar upp till de höga alptopparna, med hänförelse och beundran inför naturen, med upplevelse av storm och regn följt av nedstigningen, afton och natt. Vi som var med och fick närkontakt med dessa musikstycken genom Joakim Tillmans förmedling upplevde sedan själva konserten verkligen på ett djupare plan.

Ragnar Hult

Med Radiosymfonikerna till Wien

Wien, du Stadt meiner Träume!
Drömmarna blev verklighet i mars för ett antal medlemmar i vänföreningen som tog sig till Wien för att få uppleva Sveriges Radios Symfoniorkesters två kvällars gästspel i Musikvereins gyllene sal med två olika program med musik bl.a. av Schumann och Richard Strauss, som vi fått fin introduktion till. Se föregående sida!

De omsorgsfulla förberedelserna med tredubbla konserter i Stockholm lönade sig, för konserterna blev verkligen musikaliska höjdpunkter! Många av oss vänner hann också med besök på operan med fina föreställningar av Mozarts Figaros bröllop och Tjajkovskijs Eugen Onegin liksom museibesök med specialutställning av jugendkonstnären Klimt.

Vi gynnades av soligt och varmt värväder och kunde t.o.m. luncha ute i solskenet. Vi bodde centralt och trevligt på Hotel Beethoven mitt emot "hans" Theater an der Wien. Ett stort tack till Barbro Wallin som ordnat denna fina vänresa!

Och det blev stående ovationer och jubel efter Radiosymfonikernas två konserter i Europas kanske mest ärorika konserthus – Musikverein i Wien. Hela 27 medlemmar från Vänföreningen var där varav några även på lördagens konsert med musik av Ligeti, Schumann och Sibelius. Till den avslutande konserten med Schumanns Manfred och Strauss En Alpsymfoni satt vi där allihop på tre rader på parketten och vinkade till orkestern som glatt och en aning överraskade vinkade tillbaka. Vi åkte hem tillsammans dagen efter med

Foto Ragnar Hult

samma plan och många av musikerna tackade för att vi var där och betonade hur mycket det betydde att få se oss på plats.

Orkestern klingade fantastiskt med många fina solosatser och bra balans i alla stämmor. Men så är också akustiken i Musikverein enastående.

– Det är det bästa huset jag har spelat i, intygade Bo Söderström, som spelar i andra violinstämman och dessutom är orkesterns representant i Vänföreningens styrelse. Han fick en kram av dirigenten Daniel Harding eftersom det var Bosses sista konsert med chefsdirigenten. Mer om Bosse på sidan 16.

Det var en upplevelse att se alla musikernas spelglädje och att de hade roligt där på podiet. Och flera sekunders tystnad följde på det avslutande pianissimot i Alpsymfonin innan Daniel Harding sänkte armarna.

– Ett bra betyg, förklarade enligt källor den assisterande dirigenten som ledde fjärrmusiken med tolv horn och fyra trumpeter som brassade på i foajén mitt för våra platser.

Ragnar Hult och Pär Trehörning

Från violin till kontrabas

RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING

får med detta

DIPLOM

tilldela KONTRABASISTEN i Sveriges Radios Symfoniorkester

En av årets fyra stipendiater är kontrabasisten Walter McTigert. Som namnet antyder är han inte född och uppvuxen i Sverige utan i San Francisco, där han redan som sexåring gärna spelade Beethovens Pastoral symfoni på gramofon och blev riktig hemtam med musiken. Hans föräldrar var inte musiker men tyckte det kunde vara roligt att ta med honom på en konsert med just denna symfoni när den spelades av San Franciscos symfoniorkester. (Det råkade vara dåvarande chefsdirigent Herbert Blomstedt som ledde orkestern vid tillfället.)

I tioårsåldern började han spela fiol, men musikläraren trodde att han skulle klara av att i skolorkestern ta sig an basfiolen som ingen spelade på. Walter antog utmaningen och tyckte det var roligt. Så småningom ville han söka till en kvalificerad musikutbildning och förstod att det fanns mera möjligheter att bli delaktig ett rikare musikliv på USA:s östkust. Så han sökte utbildning i basfiol både vid Curtis Institute i Philadelphia och vid Peabody Institute (Johns Hopkins-universitetet) i Baltimore, där han blev antagen vid 17 års ålder.

Foto Benjamin Zlat

Stipendiaten Walter McTigert under repetition i Musikverein, Wien

Symfoniorkestern där gav honom stora musikaliska upplevelser. Han kunde nu också besöka konserter i Philadelphia, Washington och New York som låg inom räckhåll.

Efter utbildningen kände han att han ville till Europa med dess djupare musiktraditioner, och fick tjänst vid Bergens filharmoniska orkester, Oslofilharmonin och sedan vid Den Norske Opera. Han företog studier i Tyskland och Italien, och i samband med lektioner i Stockholm hos Håkan Ehrén hörde han Radios Symfoniorkester och när en tjänst blev ledig där sökte han och fick den 2009. Han bor nu i Uppsala med fru och barn.

Förutom att spela i kontrabasstämman i Radiosymfonikerna har

han stort intresse för folkmusik, barockmusik, nyskriven musik och kammarmusik. Den musik som han spelar i orkestern och som han grips mest av är ”post-wagnerianerna” Bruckner, Mahler och Richard Strauss, som det ju blivit en hel del av under åren med Daniel Harding. Orkestern har under åren spelat alla Mahlers symfonier. Och det är ju orkestermusik där kontrabasarna har mycket att säga!

Vi som var med på Vänföreningens årsmöte i mars fick uppleva Walter spela Elegia av den italienska kontrabaslegenden Bottesini – en speciell upplevelse som vi tackar för!

Ragnar Hult

Kalendarium hösten 2023

Torsdag–söndag 17–20 augusti:
Kammarmusikfestival i samarbete med Kammarmusikens Vänner i Allhelgonakyrkan (KVAH) på Söder.
Rabatterade biljetterpriser för vänföreningens medlemmar. Se s. 14!

Tisdag 22 augusti: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen.

Bartók: Den sällsamme mandarinen: Svit för orkester. Mahler: Lieder eines fahrenden Gesellen, Berlioz: Symphonie fantastique. Dirigent Esa-Pekka Salonen. Solist Peter Mattei baryton. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inlägg efter 11:00. Ta med medlemskort.

Tisdag 5 september: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen.

Sibelius: Symfoni nr 7, Violinkonsert d-moll, Symfoni nr 1 e-moll. Dirigent Daniel Harding. Solist Maria Dueñas. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inlägg efter 11:00. Ta med medlemskort.

Tisdag 19 september: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen.

Thorvaldsdottir: Archora, Abrahamsen: Hornkonsert, Sibelius: Symfoni nr 5 Ess-dur. Dirigent Eva Ollikainen. Solist Chris Parkes valthorn. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inlägg efter 11:00. Ta med medlemskort.

Måndag 25 september kl. 17:30. Besök på Sveriges Radios Musikbibliotek med Evabritt Selén.
Begränsat antal. Anmäl senast 20 september med namn till vanforeningenrskv@gmail.com och skriv "Musikbiblioteket" samt ditt (era) namn i ämnesrutan. Samling vid Radiohusets entré kl 17:00. Ta med legitimation.

Onsdag 4 oktober: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen.
Sibelius: Nattlig ritt & soluppgång, Börtz: Dubbelkonsert, Nielsen: Symfoni nr 3, Sinfonia espansiva. Dirigent Alan Gilbert. Solister Malin Broman violin/viola, Johanna Wallroth sopran, Jeremy Carpenter baryton. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inlägg efter 11:00. Ta med medlemskort.

Måndag 9 oktober kl 17:30: "Flyktig är smärtan, evig är glädjen – utopi och dystopi i musikens värld." Johanna Broman Åkesson i Studio 2 i Radiohuset.

Bokning och förköp: Anmäl senast 4 okt.till vanforeningenrskv@gmail.com och skriv "Johanna" samt ditt (era) namn i ämnesrutan. Betala (200 kr för medlemmar, 250 kr för övriga) samtidigt till plusgiro 30 98 96-9 och skriv "Johanna" samt ditt (era) namn vid betalningen. Ev. återstående biljetter säljs vid ingången från 17:00, betalning endast med Swish. Samling vid entrén kl 17.00 Ta med legitimation.

Onsdag 11 oktober: Repetition

14:00–17:00 med Radiokören i Studio 2 i Radiohuset

Rachmaninov: Vigilia. Dirigent Kaspar Putninš. Anmälan till vanforeningenskv@gmail.com senast 6 okt. Samling 13:30. Visa legitimation vid ingången.

Tisdag 24 oktober: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen.

Mozart: Pianokonsert nr 25 C-dur, Bruckner: Symfoni nr 9 d-moll. Dirigent Jukka-Pekka Saraste. Solist Francesco Piemontesi. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget insläpp efter 11:00. Ta med medlemskort.

Onsdag 15 november: Repetition 14:30–18:30 med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen

Martinsson: Ich denke Dein, Lindström: Sång utan ord, uruppförande, Stenhammar: Sången: en symfonisk kantat. Dirigent Patrik Ringborg. Solister: Hanna Husáhr sopran, Susanna Sundberg mezzosopran, Michael Weinius tenor, John Lundgren baryton. Radiokören, Eric Ericsons kammarkör, Barnkör ur AF:s musikklasser. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 14:00. Inget insläpp efter 14:15 Ta med medlemskort.

Lördag 18 november: Konsert Berwaldhallen med ovanstående program.

Vid konserten kommer Vänföreningens fyra stipendier att delas ut: till tre orkestermedlemmar och en radiokorist. Biljetter köps med medlemsrabatt på nätet eller i kassan.

Onsdag 6 december: Repetition

prel. 14.30–18.30 med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen

Elgar: Violinkonsert h-moll, Rachmaninoff: Klockorna. Dirigent Daniel Harding. Solister Frank Peter Zimmermann violin, Mane Galoyan sopran, Dmytro Popov tenor, Rodion Pogossov baryton. Radiokören, Eric Ericsons kammarkör. Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 14:00. Inget insläpp efter 14:15. Ta med medlemskort.

Repetitioner i Berwaldhallen

Vi från styrelsen visar dig vidare till konserthallen. Du behöver inte anmäla att du kommer.

Konsertintroduktion sker i foajén före repetitionen som kan bli med eller utan solist. Observera att det kan hållas stämrepetitioner ovanför foajén innan repetitionen börjar. Vi ber dig därför att gå in så tyst som möjligt. Vi får bara sitta på första raden (alltså i gatuplanet) och endast uppehålla oss i foajén utanför första raden. Det gäller även för toalettbesök. Kaféet är stängt, så ta med egen mat och kaffe.

Repetitioner och evenemang i Radiohuset

Eftersom Radiohuset är ett s k skyddsobjekt råder striktare regler: Du måste anmäla dig genom att skicka e-post med ditt namn till vanforeningenskv@gmail.com senast 5 dagar innan. Infinn dig i Radiohuset en halvtimme före repetitionen varvid vakten kollar din legitimation samt ger dig ett passerkort. Kaféet är stängt under hösten.

Kammarmusik i Allhelgon kyrkan

Vänföreningen har inlett ett samarbete med Kammarmusikens Vänner i Allhelgon kyrkan (KVAH) som medfinansierar vid årets Schubertfestival 17–20 augusti. Det innebär att ett antal Radiosymfoniker medverkar vid konserterna och att Du som medlem får rabatt på biljetterna till festivalen i Allhelgon kyrkan på Södermalm (Helgalunden 17).

Från Radiosymfonikerna medverkar Julia Kretz-Larsson violin, Niklas Andersson klarinett, Hans Larsson valthorn, Henrik Blixt fagott, Carina Sporrang kontrabas samt Laura Michelin flöjt.

Skriv in datum redan nu. Det är inte ofta man får höra Schuberts oktett!

Du kan läsa mera på <https://kalendarium.nu/> och på <https://kammarmusikens-vanner.se>

Inviingskonsert torsdag 17 aug. kl 18:00 Franz Schubert : Ur Moments musicaux, Fantasie f-moll för piano 4 händer, Stråkkvartett a-moll, "Rosamunda".

Fredag 18 aug. kl 18:00 Franz Schreker: Der Wind för violin, klarinett, horn, violoncell och piano, Schumann: Faschingsschwank aus Wien, Schubert: Pianotrio nr 1 B-dur.

Lördag 19 aug. kl 18:00 Schubert: Sång, Sonatin nr 3 g-moll för klaver och violin, Der Hirt auf dem Felsen för röst, klarinett och piano, med Kerstin Avemo, Kvintett A-dur för violin, viola, cello, kontra-bas och piano ("Forellkvintetten").

Söndag 20 aug. kl 15:00 Schönberg: Stråkkvartett nr 2 fismoll med sopransolo med Kerstin Avemo, Johan Strauss Kaiserwalzer. Schubert: Oktett F-dur för stråkkvartett, klarinett, horn, fagott och kontrabas.

Har du inte fått något medlemskort för 2023?

Vi har haft krångel med vårt tryckeri och därför har nya medlemmar inte fått något medlemskort. Och ni som bor på samma adress har bara fått ett kort. Vi ber om ursäkt för detta och som vi tidigare informerat om, så går det bra att tills vidare komma på våra evenemang även utan kort. Efter sommaren kommer det att finnas medlemskort att hämta i Berwaldhallen vid repetitionerna och vid våra evenemang

Anmäl mailadress för att få alla utskick

För att få alla utskick med information om evenemang, erbjudanden från Berwaldhallen m m behöver vi din e-postadress. Vi har inte längre möjlighet att skicka med post. Enda undantaget är Berwaldbladet som även fortsättningsvis kommer med posten och hamnar i din brevlåda. Om du inte får några utskick från oss, mejla ditt namn och din e-postadress till vanforeningensrskv@gmail.com

Vad händer efter sommaren?

I Kalendariet på mittuppslaget finns programmet för höstens spännande repetitioner samt våra evenemang. Vi inleder höstsäsongen med att bjuda våra medlemmar på reducerade biljettpriiser när våra radiosymfoniker spelar Schubert i Allhelgonakyrkan 17–20 augusti. Vem kan motstå ett framförande av Schuberts okttett med lysande musiker vid den avslutande konserten söndag 20 augusti?

Den första repetitionen i Berwaldhallen är redan 22 augusti då vi får höra Esa-Pekka Salonen repetera inför Östersjöfestivalens redan utsålda invigningskonsert. Dumt att missa den repetitionen. Därefter får vi möjlighet att gå på ytterligare sex orkesterrepetitioner under hösten, varav två med Daniel Harding, och dessutom en med enbart Radiokören.

25 september kommer Evabritt Selén att än en gång guida oss i Sveriges Radios Musikbibliotek. Men det gäller att anmäla sig snabbt eftersom deltagarantalet är begränsat.

Ett helt nytt evenemang äger rum den 9 oktober då Johanna Broman Åkesson föreläser under rubriken ”Flyktig är smärtan, evig är glädjen – utopi och dystopi i musikens värld”. Till sin hjälp kommer hon att ha några sångare och en pianist. Blir intresset så stort som vi förväntar oss kan hon bli ett återkommande inslag.

Som tidigare gäller att det krävs föranmälan för tillträde till Radiohusets Studio 2 och musikbiblioteket.

Vänföreningens fyra stipendier kommer att delas ut vid konserten den 18 november. Passa på att gå både

på repetitionen den 15 november och konserten, som bjuder på svensk musik med solister och flera körer under ledning av Patrik Ringborg.

Ni är många som saknar Concerto Grotto. Vi kan av olika skäl inte fortsätta den trevliga traditionen på samma sätt som tidigare, men ge inte upp! Vi hoppas kunna ordna något lika trevligt om än i lite annan form nästa år. Concerto Grotto var ett utmärkt sätt att lära känna andra medlemmar och vi inser att vi saknar den formen av social samvaro. Men även pauserna under repetitionerna kan fylla en social funktion så kom till en repetition och träffa andra musikälskare.

Radiokören fortsätter sin Sverigeturné för att fira sitt hundraårsjubileum under hösten och vi planerar en bussresa till Linköping för att vara med på deras konsert i S:t Lars kyrka den 22 oktober. Mer information kommer så snart allt är klart.

Slutligen hoppas vi kunna ordna en musikresa till Hamburg i mars nästa år då orkestern med Daniel Harding ger en konsert i Elbphilharmonie under sin Europa-turné. Om den mycket lyckade resan till Wien förra året kan ni läsa på sidan 9. Det blir ett begränsat antal platser även till Hamburg så det gäller att vara ute i god tid om man vill följa med.

Men först tillönskas ni alla en riktigt skön sommar!

Agneta Söderman

En inbiten lagspelare lämnar sitt älskade favoritlag

Efter 48 år i Radiosymfonikernas fiolstämma och 15 år som orkesterns representant i Vänföreningen har Bosse Söderström gått i pension. Han spelade sin sista konsert i Berwaldhallen som ordinarie i andrafiolen den 27 maj. Efter konserten avtackades han på scenen av kör- och orkesterchefen Josef Beltzickoff och hyllades av kollegerna med touche, kramar, blomster och presenter.

Att vår vän Bosse har varit en mycket viktig och uppskattad person i orkestern märktes tydligt när kollegerna efter konserten samlades bakom scenen för ytterligare hyllningar. Också i Vänföreningens styrelse, där han sett till att förena orkesterns intressen med våra medlemmars, har han varit mycket uppskattad.

Ishockey eller musik

Uppvuxen i Skellefteå fångades Bosse upp av frikyrkans körverksamhet och kommunala musikskolans engagerade och skickliga pedagoger. Ingen i släkten var musiker men intresset fanns och Bosse hade turen att växa upp i en tid och på en plats där kvalificerad musikundervisning var gratis och tillgänglig för alla. Han spelade fiol från 8 års ålder och det kändes naturligt att flytta till Framnäs folkhögskolas musiklinje i Piteå när han var klar med grundskolan. Efter 4 års violinstudier åkte han till Stockholm för att provspela till Radioorkestern. Då var han 20 år och där blev han kvar.

– Hade jag inte blivit orkestermusiker hade jag kanske blivit ishockeyspelare, säger Bosse, som är en inbiten lagspelare. –Jag har inte släppt

Foto Bo Söderström

lagsporten utan spelar innebandy två gånger i veckan. Men jag är tacksam över att ha fått leva med musik. Jag njuter särskilt när jag får spela Mahler, vars musik innehåller allt, och gärna med Harding. Musiken har gett, och ger fortfarande, så mycket lycka, tröst och glädje och kommer att förbli en viktig del av mitt liv. Det ska bli skönt att få gå på konsert och bara sitta och lyssna och njuta.

Ett helt yrkesliv i Radioorkestern

Bosse har tillbringat mesta tiden i andrafiolstämman där han trivs bäst. Han tycker att orkestern blivit bara bättre och bättre tack vare en rad lysande dirigenter. Celibidache

Foto Ragnar Hult

Bosse tackar för uppvaktningen från orkestern på sista repetitionen.

slipade orkesterns klang och spelsätt innan Bosse hade börjat i orkestern och Blomstedt, Salonen och Honeck har fortsatt det arbetet. Under senare år är det framför allt kombinationen Daniel Harding/Malin Broman som gett fantastiska resultat. Att få arbeta så många år med en av samtidens mest framstående dirigenter som så tydligt skapar musik, ständigt finlipar och vet hur han vill att det ska låta tillsammans med en konsertmästare som Malin Broman har lyft hela orkestern till dagens internationellt höga nivå. En konsert med Harding blir alltid bra eftersom varje medlem i orkestern då gör sitt allra bästa och spelar på toppnivå. Bosse kan inte nog framhålla Malin Bromans stora betydelse för orkestern. Hennes musikalitet

kombinerat med hennes positiva sätt att förmedla stöd och uppmuntran till kollegerna skapar en trygg och kollegial arbetsmiljö. Att få arbeta i en orkester där man trivs och uppskattar varandra är inte allom givet. Berättelser om knivskarp konkurrens och fejder i orkestrar förekommer ofta och inte bara i TV-serier och på bio.

Hur skapar man en god orkester?

Att orkestern är så bra beror naturligtvis i hög grad på att så duktiga musiker anställts. De nyanställningar som gjorts håller, enligt Bosse som suttit i många antagningsjurys, en glädjande hög kvalitet. Det är unga musiker, som verkligen imponerat.

Men hur skapar man en god

orkester? Här fyller lagspelare som Bosse en viktig roll för att få en god och konstruktiv gruppdynamik och en förtroendefull kultur av vänskap, lojalitet och samarbete. En sådan kultur är kittet som håller ihop orkestern. Sedan får den näring av turnéerna, som skapar sammanhållning och gemensamma starka känsloupplevelser såsom stress inför konserten (samt i tåg-, flyg- och hotellköer när över 100 personer ska tilldelas en plats eller en säng) och eufori när applåderna dånar och publiken tackar för en fantastisk konsert.

Så många år i orkestern har naturligtvis skapat en rad starka minnen.

– En oerhört speciell och minnesvärd upplevelse var när orkestern med Esa-Pekka Salonen reste till London för en Proms-konsert den 31 augusti 1997. Prinsessan Diana hade oväntat avlidit på morgonen och det mesta i London ställdes in men konserten i Royal Albert Hall framfördes med Elgars Nimrod ur Enigma-variationerna som känslolöst extranummer.

Som att dö en smula

Att Bosse älskar sin orkester står helt klart. Han talar med stor värme och beundran om enskilda kollegers skicklighet och musikalitet. Så hur känns det för honom att nu lämna dessa nära vänner och den gemenskap han varit med om att bygga upp och där han själv är en så viktig del?

– Det känns som att dö en smula, säger Bosse. Och vi tror honom.

Men Bosse kommer inte att bli sysslolös framöver. Han fortsätter sitt arbete vid Musikhögskolan där han sedan tjugo år ansvarar för

Foto Agneta Söderman

symfoniorkesterns organisation

Han är en skicklig fotograf, vars porträtt av Berwaldhallens alla anställda finns på hemsidan och ofta även förekommer i Berwaldbladet, så också i detta nummer. Han tillbringar en hel del tid på sommarstället i skärgården och han fortsätter naturligtvis att spela innebandy. Och att lyssna till musik. Men fiolen släpper han inte så vi kan nog få se och höra honom spela om vi tjarar lite.

Agneta Söderman

Dvořák på Historiska museet

Foto Ragnar Hult

Martin Sturfält, Eriikka Nylund, Geneviève Martineau, Astrid Lindell och Julia Kretz-Larsson

Vi var en lycklig skara som fångat tillfället och begett oss till Historiska museet på Narvavägen den 10 maj. En stor upplevelse att få höra fyra musiker ur Radiosymfonikerna med konsertmästaren Julia Kretz-Larsson och Geneviève Martineau, violin, stämledaren Eriikka Nylund, altfiol, och Astrid Lindell, cello samt konsertpianisten Martin Sturfält. De framförde Dvořáks andra storartade pianokvintett med härlig entusiasm och på den höga musikaliska nivå man kunde vänta sig.

Dessutom fick vi lyssna till två sällan

framförda verk av Dvořák, en Terzetto för två violiner och viola och en ljuvlig Waldesruhe för cello och piano. Det är alltid roligt att höra musik man inte hört förut.

Den fria akustiken i Barockhallen var verkligen befriande! Det var Vänföreningens första egna kammar-musikkonsert utanför Berwaldhallen och Radiohuset, och den gav verkligen mersmak. Och musikerna minglade med publiken i pausen.

Ragnar Hult

Att hoppa in som ersättare i en annan orkester – intervju med Håkan Ehrén

Många av er känner nog igen kontra-basisten på bilden här bredvid och tror kanske att han är en ordinarie radiosymfoniker. Det är lätt att tro eftersom han säkert är en av de musiker som gjort flest inhopp i vår orkester, inte minst de senaste månaderna när stämledaren Rick Stotijn varit tjänstledig. Håkan Ehrén hade en lucka mellan ett rep i Konserthuset och ett hos oss en dryg timme senare och då blev det äntligen tillfälle till ett samtal om hur det är att hoppa in i en annan orkester.

Vem är då denne Håkan Ehrén? Han spelar sedan 1990 i Kungliga Filharmonikerna och har från början varit en av två 1:a stämledare där, men har nu efter fyrtio år som professionell musiker trappat ner och är alternerande stämledare. Innan han blev filharmoniker tjänstgjorde han, trots att han är stockholmare, i Göteborgs Symfoniker och provade under studietiden på flera orkestrar.

Några problem att hoppa in i vår orkester har Håkan inte haft. Flera av musikerna känner han sedan studietiden på Ackis, Musikaliska Akademien. Radiosymfonikerna var dessutom en av de allra första orkestrar han under den tiden fick hoppa in i. Att sitta mitt i en stor orkester var för Håkan en underbar upplevelse. Dessutom gjorde han sedan sin diplomkonsert med vår orkester där han framförde Koussevitzkys kontrabaskonsert.

Foto Bo Söderström

När jag nu får närbild på den vänlige Håkan förstår jag att han varit välkommen. Inga problem, men olikheter då? Podiet i Berwaldhallen är större än i Konserthuset vilket är en fördel. Akustiken har mer volym här och i Konserthuset är den torrare, vilket ställer olika krav vid avlyssningen. Uppehållsutrymmena för stämman är likvärdiga men i Konserthuset ligger de tre våningar upp.

Apropå podiets storlek och akustik kom vi in på Musikverein. Håkan var

med på turnén till Wien nyligen och bekräftade mina farhågor om trängseln där, speciellt när Alpsymfonin stod på programmet. Gradängerna är fasta och vissa av stolarna har endast framben. Sätet ligger då delvis på gradängen. Vid Schumann fanns dessutom kören på podiet. I Alpsymfonin stod basarna längst bak och hade både träblås och brass precis framför sig men har fått höra att de trots detta hördes bra. Akustiken i Musikverein lovprisar Håkan förstås. Håkan har fina minnen från konserter där med flera orkestrar och har nu ytterligare ett med det entusiastiska bifallet från en nästan fullsatt salong. Ett annat är turnén med Radiosymfonikerna till Prag förra året med bland annat Dvořák på programmet.

Håkan har förstås märkt hur mycket våra musiker uppskattar Daniel Harding efter alla år tillsammans. Själv tycker han det är lätt att spela under honom eftersom hans slagteknik är så tydlig, men han kräver också mycket och ger sig inte förrän han fått sin vilja fram. Jag bad honom jämföra Harding med Filhar-monikernas tidigare

chefsdirigent Sakari Oramo som lett orkestern, i tretton år, vilket även det är ovanligt länge. De är båda lätta att läsa men har olika sätt att förmedla sitt budskap. Vi två var helt eniga om att båda dirigenterna har inneburit ett lyft för sina orkestrar.

Bland särskilt starka gamla minnen med Radiosymfonikerna nämner Håkan den gången han i radion lyssnade på en konsert med Mahlers 1:a där han hörde sin vän Entcho Radoukanov spela solot i början av 3:e satsen. Entcho var stämledare i vår orkester 1981–2012. Han glömmer heller inte när han med orkestern spelade Lidholms Poesis under chefsdirigenten Blomstedt som ingående berättade om verket och hur han ville ha det.

Håkan måste iväg till repet så jag bad honom att kort karaktärisera Radiosymfonikerna. ”En oerhört professionell och mycket varm orkester”, blev svaret. Byt ut orkester mot musiker så har ni karaktären Håkan Ehrén, en sann legendar bland kontrabasister.

Erik Juhlin

Här är de knäckta julnötterna

Den här omgången med nötter var tydligen den svåraste någonsin. Endast ett 20-tal korrekta lösningar har jag fått. De största svårigheterna var helt klart "Spöktrion" av Beethoven, pianotrio D-dur op. 70 nr 1, och Schuberts Wandererfantasi. Av flera av dem som klarat allt har jag fått tacksamma kommentarer och till och med några önskemål om sommar-nötter. Om det finns plats för det återkommer jag gärna. Min uppgift är lättare än er. Jag lovar att eventuella nötter nästa gång blir lite lättare så att ni som nu hade 6–8 rätt då kan vara med i lottdragningen av vinster.

Stenhammar	GÅSENN Sången
Beethoven	INPOSTKÖR Spöktrion
Schubert	ERDFARAWANSINNET Wandererfantasin
Blomdahl	ANARIA Aniara
Nielsen	ED RAYF NEMENETRAMPET De fyra temperamenten
Britten	TEREP EMGRIS Peter Grimes
Brahms	HAVREDYNARIANATION Haydnvariationerna
Alfvén	NEGGABRUKEN Bergakungen
Haydn	TURE Uret
Verdi	TOLOLE Otello

Fru Fortuna, min älskade dotter, har bland de duktiga nötknäpparna lottat fram följande två förhoppningsvis lyckliga vinnare:

Louis Gosztonyi, som får två biljetter till evenemang i RSKV:s regi, och **Barbro Hörnberg**, som får en biljett.

Stort grattis till vinnarna och tack alla andra för visat intresse! Jag hoppas som sagt få återkomma med nötter med lite lägre svårighetsgrad.

Erik Juhlin

Positiva tongångar när vänföreningar träffas

De flesta symfoni- och kammarorkestrar i landet har en vänförening till stöd för musikerna. I slutet av mars träffades representanter för dessa i Örebro på inbjudan av Svenska Kammarorkesterns vänförening.

Vår vänförening deltog med ordföranden Pär Trehörning och sekreteraren Hans-Erik Hallin för att utbyta erfarenheter, idéer och tankar om verksamheten. Alla föreningar hade en sak gemensam: pandemin har lett till ett minskat antal medlemmar. Men trenden har nu vänt. Konsertbesökarna har hittat tillbaka och därmed har intresset ökat för att stödja sin orkester genom att gå med i vänföreningen.

Flera vänföreningar har fokus på att ge konsertintroduktioner. Andra, liksom vi, fokuserar mer på att skapa intressanta evenemang för medlemmarna.

Föreläsningar, resor, vänträffar, möten med musiker samt information genom medlemsblad är exempel på aktiviteter som görs av vänföreningarna i landet. Våra aktiviteter "Kontrapunkt" och "Konsertkryssning till Åland" stod ut bland övriga evenemang som nämdes.

Träffen rundades av med Svenska

Foto Hans-Erik Hallin

Örebro Konsertthus

Kammarorkesterns konstnärlige ledare Gregor Zubicky berättade om orkesterns bildande. Då var visionen att spela på BBC Proms om tio år. Visionen blev verklighet efter nio år! Därefter fick vi njuta av orkesterns dramatiska tolkning av Beethovens Eroicasymfoni under sin nye dirigent Martin Fröst.

Hans-Erik Hallin

Efterlysning: Vänföreningen behöver en ny valberedning!

Är du en aktiv medlem i Vänföreningen och intresserad av att arbeta i eller nära styrelsen? I första hand söker vi personer till Valberedningen, som f n är vakant. Men vi söker även personer som på sikt skulle vara intresserade av att ingå i styrelsen. Kontakta gärna vår ordförande Pär Trehörning eller vice ordförande Agneta Söderman så berättar vi mer.

Pär Trehörning
ptrehorning@gmail.com

Agneta Söderman
soderman.agneta@gmail.com

Avs:
Radiosymfonikernas
och Radiokörens vänförening
SR/Berwaldhallen
105 10 Stockholm

TIPSA GÄRNA DINA VÄNNER OM RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING RSKV

Som medlem i Vänföreningen stödjer du musikerna i Sveriges Radios symfoniorkester och sångarna i Radiokören med bland annat stipendier och möjligheter att spela kammarmusik och sjunga i mindre ensembler.

Som medlem får du också:

- gå på orkester- och körrepetitioner
- möta musiker och sångare
- inbjudningar till medlemskonserter
- 10 % rabatt på Radiosymfonikernas och Radiokörens konserter
- specialerbjudanden från Berwaldhallen
- inbjudningar till konsertresor
- [BERWALDBLADET, Vänföreningens egen tidning](#)
- [VÄNBREV](#)

Medlem kan du bli genom att betala årsavgiften till föreningens plusgirokonto 16 08 82-7. Enskild medlem betalar 250:- och två på samma adress 400:-. Glöm inte att ange postadress och e-postadress.

VÄLKOMMEN!

